

Erilaiset oppijat – teematyöryhmätapaaminen Lahdessa 10.11.2010

Wanha Walimo, Winssi, Lahti
10.11.2010 klo 9.30 – 14.00

Osallistujat

Tilaisuuteen osallistui asiantuntijajäsentemme ohella myös Lahden seudun Opin Ovi toimijoiden omaa asiantuntijaverkostoa. He edustivat TE – toimistoa, Lahden työvoimapalvelukeskus Lyhtyä, Lahden Diakonian instituuttia, Koulutuskeskus Salpausta ja Lahden kansanopistosta. Lisäksi uusista Opin Ovista tilaisuuteen osallistui Osaavan ohjauksen projektityöntekijä Leila Pirkainen Erilaisten oppijoiden liitosta. OPH:n edustajana tilaisuudessa oli asiantuntija Liisa Metsola.

Erityisopetus ja ammatillinen aikuiskoulutus, Liisa Metsola, OPH

Liisa kertoi, että hän tekee päivän viikossa OPH:ssa asiantuntijatehtävää, johon kuuluu mm. Kehittämissuunnitelman (KESU) selvitystyön taustapaperin kokoaminen. Hän on kokoamassa tietoa Ammatillisen erityisopetuksen toimenpideohjelman päivittämis- tai uudistamistyöhön. Tiedot koottava joulukuun loppuun 2010 mennessä. Loput viikosta hän työskentelee kehityspäällikkönä Keskuspuiston ammattikoulussa.

Liisa Metsolan diaesitys (ks. diat)

Ammatillinen erityisopetus 2020; mitä muutoksia edellyttää vai edellyttääkö? Erityisopiskelijoiden määrä on lisääntynyt huomasti.

Miten aikuiskoulutus on huomioitu em. asiakirjoissa ja osana lainsäädäntöä? Esimerkiksi 2002 strategiassa ei ole huomioitu 21§ (630/1998) liittyen erityisiin opetusjärjestelyihin. Myös erityisopetuksen tilastoissa ei ole eritelty nuoria ja aikuisia. Tämä on este, koska se ei kerro todellista erityisen tuen tarvetta ja määrää. Tilastoihin sisältyy pääsääntöisesti ammatillisissa erityisoppilaitoksissa opiskelevat. Erityisopetuksen käsiteviidakko on valtava; sen yhtenäistäminen että kaikki tietävät mistä puhutaan. Sanna Penttinen OPH:ssa pyrkii viemään aikuiskoulutuksen ja erityisopetukseen liittyviä lainsäädäntöön liittyviä ongelmia eteenpäin.

Joustavien opintopolkujen ja opiskelun rakentaminen mahdollistaisivat myös opiskelujen ohjauksen henkilökohtaistamisen osaksi näyttötutkinto-opiskeluja miten aikuiskoulutus sijoittuu palettiin?

—> **yksilölliset opintopolut**

Kommentteja:

- Aikuisten näyttötutkintoja ei voi mukauttaa kuten nuorten ammatti-osaamisen näyttöjä.
- Tuen tarve muuttuu aikuisuudessa; puuttuva tuki kompensoidaan aina jollakin tavoin
- Eri järjestelmien kehittämisen yhtenäisyys; nuorten ammatilliset perustutkinnot / aikuisten näyttötutkinnot
- OPH:ssa tehty organisaatiomuutoksia, miten erityisopetus sijoittuu osaksi kokonaisuutta?

Vastaus edelliseen: erityisopetus on osa kokonaisuutta OPH:ssa, josta vastaa opetusneuvos Anne Mårtensson (Sos. ja terveysalan koulutus).

- Ammatillinen opettajuus edellyttää usein myös erityisopetukseen liittyviä taitoja ja tietoja.
- Liisan kommentti edelliseen; hänen mielestä aikuiskouluttajat tarvitsevat myös erityispedagogista osaamista ja tietoja osaksi työtään.

Liisa: KESU:ssa huomioitava yksilölliset oppimistarpeet ja löydettävä keinot / rahallista resurssia tarvittavan tuen järjestämiseen. VAMPO (2010) vaikuttaa jatkossa myös KESU:n;

→ koulutusmahdollisuudet eri elinvaiheissa ja sen jälkeisen elinikäisen oppimisen mahdollistaminen (omatoimisuus ja yhteiskunnallinen osallisuus)

Aikuiskoulutuksen lainsäädäntö on erityisen tuen näkökulmasta epäselvä. Miten pystyttäisiin vaikuttamaan lainsäädäntöön, että se koskee myös aikuisten näyttötutkintoperusteisia ammatillisia perustutkintoja ?

Näyttötutkinnon suorittamisen eri vaiheissa pyritään huomioimaan aikuisopiskelijan tarvitsema erityinen tuki opintojen henkilökohtaistamisella. Opintojen tukemiseen voidaan hakea 50% korotusta koulutuksen yksikköhintaan. (diagnoosilähtöinen). Nuorten ammatillisella toisella asteella erityistä tukea tarvitsevat hojksataan ja tarvittaessa opiskelut mukautetaan.

Liisa : Diagnoosilähtöisen rahoitus- ja tarkasteluperusteen rinnalle tarvitaan asiakkaan työ- ja toimintakykyyn perustuva näkökulma. Huomion kiinnittäminen aikuisen ammattitaitoon ja osaamiseen sekä joustavaan tuen tarpeeseen.

Kommentti : yksi osallistuja toi esille, että aikuisopiskelijoiden hojksaus olisi erittäin tärkeä tuki opinnoille. Kun hän oli itse suorittanut näyttötutkintoa, niin hän oli joutunut aika paljon kompensoimaan opintojaan, koska tukea ei oltu selkeästi määritelty.

Kysymyksiä :

- Miten asiakkaan työ- ja toimintakykyä arvioitaisiin, välineet ?

Vastaus : Esim. asiakkaan toimintakykyä peilataan suhteessa suhteessa näyttötutkinnon tavoitteisiin.

- TE- toimistojen asiakkaiden pystyvyyden arvioiminen vaikeaa ; keinona harjoittelut ja työkokeilut työelämässä, testit, portaittainen eteneminen. Kuitenkin pehmeämpi tapa / paikka työelämään ohjaamisessa / tutustumisessa puuttuu tänä päivänä esim. suojatyöpaikat.

Keskustelua :

Ryhmä oli yhtä mieltä siitä, että lainsäädäntöön tarvitaan tarkennuksia 21§(630/1998). Tapaamisessa sovittiin, että lähdetään liikkelle pyytämällä seuraavaan tapaamiseen OKM lakiasiantuntija (Tarja Lehtinen ?). Erno lupasi selvittää asiaa verkostonsa kautta.

Alueellinen työskentely (erityisen tuen palvelut): Edellisen työskentelyn pohjalta kerätään seuraavaan teema – abstraktipajan (?) pohjaksi

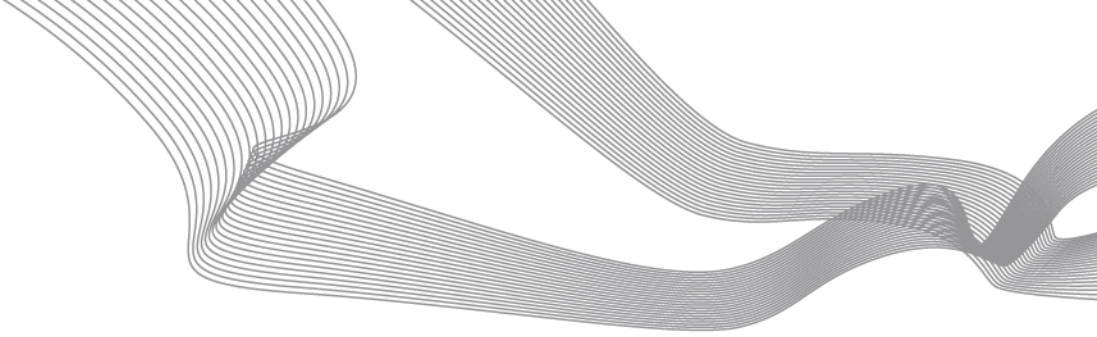
- alueellisia palvelun ”suden kuoppia” ja piileviä palveluja sekä erityisen tuen palvelujen järjestämiseen liittyvää materiaalia / malleja / toimintatapoja
- minkälaisia palveluja missäkin?
- palvelut (palvelukartta); lupaus mitä tekee ja verkosto tietää sen!!!

Kommentti: Alueen palvelukartan päivittäminen on tärkeää. Voisiko Nuoven kehittämiin alueellisiin palveluihin liittää myös erityisen tuen palvelukartat, joita alueilla päivitetäisiin? Projektityöntekijä lupasi kysyä asiasta Nuoven työntekijöiltä, koska osallistui seuraavana päivänä teemaryhmän tapaamiseen.

Vastaus Nuovelaisilta: palvelukartan liittäminen palveluihin on mahdollista, mutta mitä sen pitäisi pitää sisällään ja kuka päivittäisi tiedot? Tähän osa-alueeseen palataan myöhemmin, kun Nuovelaiset tulevat kertomaan teemaryhmälle sähköisten palvelujen kehittämistyöstä.

Ryhmän seuraava kokoontuminen on tammikuussa 2011.

Tapaamiseen pyydetään aikuiskoulutuksen lakiasiantuntija. Aika ilmoitetaan myöhemmin ryhmälle. Teemaryhmälle perustetaan kotisivut ningiin, johon voidaan lähteä kokoamaan lainsäädäntöön

liittyviä ongelmia sekä keskustelemaan aiheesta. Lisäksi jokainen toimija tekee alueeltaan näistä erityisen tuen haasteista tiiviin alustuksen ningiin. Leena Selkivuori lupasi avata keskustelun ningissä. Käydyn keskustelun pohjalta lähdetään yhdessä työstämään lainsäädäntöehdotusta. Ehdotus viedään myös kehittämistiimin arvioitavaksi.

Anna-Kaisaa pyydetään tekemään sivusto valmiiksi joulukuun alkuun mennessä, jotta ehdimme kerätä tausta-aineistoa valmiiksi seuraavaan tapaamiseen mennessä.

Maaliskuun tapaamiseen toivottiin puhujaksi työvoimapuolen edustajaa esim. Kotkasta TYPPI:n edustaja Keskustelua käytiin myös alueellisista Opin Ovi asiantuntijaverkostojen koostumuksesta. Useimmalta alueelta puuttuvat vielä Ammattikorkeakoulujen ja Yliopistojen edustajat. Jatkossa tärkeää saada myös heidät mukaan alueellisen palvelutoiminnan kehittämistyöhön. Sovimme, että tähän osa-alueeseen tullaan panostamaan samalla kun lähdetään kokoamaan alueellisia palvelukarttoja.

Muistion kirjasivat Erno ja Mervi

